

UMĚLECKÝ KOVÁŘ LUDVÍK FERENCZI

V minulosti v Besednici sloužilo kovářství především v zemědělství a kamenictví. Kovárny se budovaly ve starých stodolách přiléhajících ke stavení. Na návsi též stála obecní kovárna se zvoníčkou, která byla později zbourána a místo ní se postavila budova radnice. Po blíží Besednice, směrem na Trhové Sviny stál také Sýkorův hamr. Umělecký kovář Ludvík Ferenczi se vyučil opravářem zemědělských strojů. Po vojně začal pracovat u firmy zabývající se opravou památek. Záhy mu však přirostly k srdci výheň, svářička a bruska. Po sbírání zkušeností v Českém Krumlově, Pelhřimově, Jaroměři u Náchoda a hradě Helfštýn v opravách starého kování, vytváření nových slohových prací do starých objektů, ale i nových staveb, byla na okraji městyse Besednice ze staré stodoly předělána a otevřena umělecká kovárna Ludvíka Ferencziho.

Památkám se v této dílně věnuje i dnes – svým umem přispěl ke zkrášlení kostelů v Trhových Svinech, Horní Stropnici a Rožmitále na Šumavě. Jeho práci mohou obdivovat turisté také v novohradském klášteře, hradě Lipnici nad Sázavou, v hradním muzeu v Pořešíně a dalších památkách. „*Než začnu realizovat nějakou zakázku, vždy si v odborné literatuře podrobně nastuduji dané historické období. Umělecký kovář musí pracovat tak, aby jeho dílo, které bude zkrášlovat hrady a zámky, vzniklo právě v době, kdy se tento historický objekt stavěl.*“

Pro městys Besednice vytvořil umělecký kovář Ludvík Ferenczi vstupní bránu do kostela Svatého Prokopa, opravoval vstupní bránu na hřbitově, jeho výrobkem jsou i mříže na místní knihovně či plůtek s brankou ve sběrném dvoře.

Kovárna pana Ferencziho bude součástí „Kovářské stezky“, kterou realizuje Sdružení růže.

Na formanské svatbě.

L. Ferenczi – oprava mříže pod schodištěm kostela v Dobré Vodě u Nových Hradů.

MĚSTYS
BESEDNICE

MĚSTYS BESEDNICE
KULTURNÍ A ZÁBAVNÍ SPOLEK VLTAVÍN

Besednice

ŘEMESLO

tradice a současnost

Jihočeský kraj

PŘÍSPĚVKOVÝ PROJEKT „BESEDNICE 2012“ BYL REALIZOVÁN S FINANČNÍ ÚČASTÍ JIHOČESKÉHO KRAJE.
VYDAL: MĚSTYS BESEDNICE V ROCE 2012

CHOVNÁ STANICE HŘEBCŮ JOSEFA SMOLÍKA

Ve statku na náměstí č. 60 se nachází Chovná stanice hřebců. Statek patří k jednomu z nejstarších v obci a do současné doby si zachoval architekturu nazývanou selské baroko.

První záznam o statku zmiňuje majitele Kubína, který přišel na statek po třicetileté válce a dodnes se „po chalupě“ říká statku „U Kubínů“. Kolem roku 1720 přišel na statek rod Smolíků, který byl velmi rozvětvený. Lidé ze statku nejen sedlačili, ale živil se i jako formani, kteří vozili zboží ze vsí do měst a naopak.

V roce 1925 byla v obci zřízena Státní plemenná stanice a od roku 1938 se o plemeníky staral otec současného hospodáře p. Smolík st. První hřebec byl dovezen z Belgie, k němu později přibyl i druhý plemeník. Největší chovatelské úspěchy dosáhl p. Smolík s hřebci 204 Tambor a 278 Pazifik. Hřebec Tambor byl připuštěn se 604 klisnami, hřebec Pazifik s 460 klisnami. Hřebci se zúčastňovali také společenských akcí – svatby, výstavy.

Když p. Smolík odmítl vstoupit do družstva a byla mu stanice zrušena, koupil si dva teplokrevné vraníky. Šedesátá léta čtyřnohé tahouny téměř zlikvidovala. V roce 1967 zrušil písecký hřebčín stanicí hřebců ve Slavči a v roce 1968 ji opět zavedl ve statku „U Smolíků“.

Péči o hřebce převzal po otci syn Josef, který od roku 1993 soukromě hospodaří. Od roku 2002 stojí ve stanici tři hřebci – dva chladnokrevní a jeden teplokrevný. Od roku 2004 s nimi závodí v kvalifikačních závodech „O formana roku“, kde se umísťuje na předních místech (podle jednotlivých disciplín na 2. - 4. místě).

Velkým koníčkem Josefa Smolíka je sbírání koňských postrojů a dalšího pracovního a parádního příslušenství – ohlávek, chocholů, bičů a dalších předmětů.

CIHELNA PANA LAŠTOVIČKY

Členové rozvětvené rodiny pana Laštovičky byli cihláři po celé generaci. „Můj dědeček měl 3 syny – nejstarší Jan byl můj otec, který pracoval v cihelně v Píšetnici. Tam už po stavbě dneska není ani památky, ale bylo to v místech, kde dělá potok rozhraní. Cihly, které tam otec během své praxe vypálil, byly použity na stavbu radnice.“

V roce 1925 se tatínek rozhodl koupit pozemek s hlinou a postavit tam novou cihelnu. Tatínek začal pracovat tak, že postavil jednu kolnu krytou došky, ručně kopal hlinu a cihly pak páčil v míličové peci. Do ní se vešlo 3 000 kusů. Když se vypálení povedlo, byla to velká sláva. Při druhém výpalu se cihly otáčely, aby se také vypálily. Velký žár ohně se zastavoval pouze vlhkou zemí. Později se používala pec komínová. Byla dlouhá a usypávání ohně bylo velmi nebezpečné, když se muselo v dřevákách po hořejšku chodit. Byl tam i velký žár a kouř. Protože to byla práce vyčerpávající a náročná na zdraví, postavili jsme novou pec, kde byla regulace ohně jiná, kde záleželo na počtu odtahových komínů a roštové ploše. To vše muselo na sebe navazovat. Tato pec byla na 10 000 cihel, dnes je v havarijním stavu.“

V roce 1992 vybudoval syn pana Laštovičky Jiří novou pec se slovy „dědo, tu pec jsem postavil pro tebe, vždyť bys mi tady jinak umřel“. Spotřebovalo se na ní spousta kamene, betonu a asi 55 tisíc cihel. Má rozměry 7 x 7 metrů, na opěrném zdivu o síle 1,7 m sedí klenutí 22 tun těžké. „Projekt jsem si udělal sám, kolik váží cihla, kolik jich je třeba jsem věděl a věděl jsem tedy, co si můžu dovolit. Vždyť jsem pomáhal se stavbou pece svému otci. A ono to všechno krásně vyšlo. Stavitel, který přišel na kontrolu, se tomu všemu podíval.“

„Vyrábíme málo, ale je to na věky. Syn Jirka se vyučil zedníkem, takže z našich cihel staví sám. O naše výrobky mají zájem i památkáři.“ Svě vzpomínky uzavírá pan Laštovička v obecní kronice slovy: „Já jsem život nepromarnil, sice mi zbyly jen ty dvě hole, ale nelituji toho.“

O práci pana Laštovičky projevila několikrát zájem televize a natočila pořad „O posledním českém cihláři“.

